

Նորէն Մոկսի մէջ՝ Եղերով սարի սրտին կայ այժմ հռչակաւոր Փութիկի վանքը՝ Ս. Գէորգ անուանով. այդ վանքի մէջ կայ և պարզ սենեակ մը որ քիւրդերու ուխտատեղին է, չը նայելով հայերու եկեղեցական փառաւոր շինութեանը, կալուածական սեփականութեանը, հայկական ուխտատեղւոյն խառնուած է և քրդականը, պատճառը.— Որովհետև ոչ միայն ազգագրական մէկ ճիւղի պատկանելուն համար է միայն այդ միութիւնը, այլ և անոր համար՝ որ Փութիկին իրական ծառայութիւն մը կը մատուցանէ Հայ և Քիւրդ ժողովրդին՝ վտանգաւոր և անանցանելի լեռնային ճանապարհներու համար իբր ապաստանի վայր:

Յրանաացի «Էրնէստ Շատր» որ գիտական առաքելութեամբ պաշտօնապէս Արիմտեան Ասիա ճանապարհորդած է, իր «Recherches anthropologiques dans le Caucase» գրքին մէջ հրատարակուած 1882ին՝ կըսէ:

«Հայաստանի մէջ անոնք աւելի դիւրութեամբ կը խառնուին ժողովուրդներուն՝ որոնց մէջ անոնք կ'ապրին, որը չին ըներ վերին Միջագետքի և հիւսիսային Սիրիայի մէջ, որոնց ես ուսումնասիրեցի մի քանի ամիսներու ընթացքին»:

Նոր բացատրութիւններ աւելորդ կը դառնան, որովհետև պիտի համարուին կրկնութիւններ:

ՔԻՒՐԴ ԷՇԿԵԱՆ (*)

Ինչո՞ւ կը մըտտանայ Քիւրդ էշկեան և ի՞նչ կուզէ.— Զընջել ուժեղը ու պաշտպանել սկարը, դուրս գալ կռուի Քիւրդ ցեղապետներու, թիւրք պաշտօնեաներու վարչակալութեան դէմ: Յոյց տալ կաշառակերութեան դէմ տուտաւ

(*) էշկեա. կը նշանակէ, թէ փոխտական ոճրագործ աւազակ՝ և թէ գաղափարական աւազակ. մեր նիւթը վերջինի մասին է, որ այժմ գրեթէ անհետացեր է Բրդերու մէջէն, տեղը տալով առաջինին: